

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 299/2020
05.03.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Драгане Маринковић, Божицара Вујичића и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Тамара Стојиљковић адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање Републике Србије-Филијала Лесковац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж бр. 2765/19 од 14.11.2019. године, у седници већа одржаној 05.03.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној у смислу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у пресуди Вишег суда у Лесковцу Гж бр. 2765/19 од 14.11.2019. године, у ставу другом изреке, тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Лесковцу П бр. 2708/19 од 29.05.2019. године у ставу трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 12.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П бр. 2708/19 од 29.05.2019. године, ставом првим изреке одбијен је приговор тужене о апсолутној и стварној ненадлежности Основног суда у Лесковцу за поступање по тужби тужиоца у овој правној ствари. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу за период од 01.11.2010. године до 06.08.2012. године на износ мање исплаћене новчане накнаде за време незапослености по пресуди Основног суда у Лесковцу П бр. 4165/13 од 13.01.2014. године на износ од 12.464,86 динара исплати припадајуће износе доприноса за социјално осигурање надлежном фонду ПИО, по стопама важећим на дан исплате. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати укупно 17.300,00 динара, а да у случају доцње у исплати трошкова, дужна је да плати законску затезну камату на износ од 13.500,00 динара почев од дана правноснажности пресуде па до коначне исплате.

Виши суд у Лесковцу је пресудом Гж бр. 2765/19 од 14.11.2019. године, одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Лесковцу П бр. 2708/19 од 29.05.2019. године у ставу првом и другом изреке. Ставом другим преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке

првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом трећим одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне одлуке о трошковима донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са позивом на члан 404. став 1. ЗПП.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Одлучујући о посебној ревизији на основу члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, због потребе тумачења права, масовности ове врсте спорова и различитог пресуђења у погледу накнаде трошкова парничног поступка, због чега је нужно уједначавање судске праксе.

Тужилац је био корисник новчане накнаде за случај незапослености. Тужена је пресудом Основног суда у Лесковцу П бр. 4165/13 од 13.01.2014. године обавезана да тужиоцу на име мање исплаћене новчане накнаде за време назапослености исплати износе ближе наведене у поменутој пресуди са законском затезном каматом. Међутим, како за досуђене износе мање исплаћене новчане накнаде тужена није извршила уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, тужилац трпи штету због чега је поднео тужбу суду. Пошто је успео у спору првостепени суд је тужиоцу досудио трошкове поступка и то на име састава тужбе од стране пуномоћника 6.000,00 динара, на име заступања на једној одржаној расправи 7.500,00 динара и на име трошкова судске таксе за тужбу и одлуку по 1.900,00 динара у укупном износу 17.300,00 динара, (тужиоца је заступао адвокат).

Супротно другостепени суд је закључио да иако је тужилац успео у парници, имао је могућност да потражује доприносе за ПИО, а да је приликом одлучивања о трошковима поступка суд требало да узме у обзир само потребне трошкове поступка, због чега је преиначио првостепену пресуду у том делу тако да свака странка сноси своје трошкове.

На утврђено чињенично стање неправилно су примењена правила трошкова поступка.

Правичност је врхунски критеријум (и идеја) и прожима целокупно право. А у пресуђењу може да се примени када закон упућује на његову примену или изузетно када се ради о правној празнини.

У конкретном случају правне празнине нема, па се у имовинскоправним споровима одлука о трошковима не доноси по основу правичности. Само у породичним односима суд води рачуна о „разлозима правичности“ приликом

одлучивања о трошковима (члан 207. Породичног закона), што овде није случај, јер се ради о имовинском спору, а не породичном.

По правилу странка која изгуби спор дужна је да противној странци накнади парничне трошкове. Она има право да јој се накнаде нужни и потребни трошкови да би се постигла заштита, при чему суд цени све околности (члан 154. ЗПП).

У овом случају тужена је изгубила спор и правилно је од стране првостепеног суда обавезана да противној странци накнади трошкове. У току поступка тужена није истицала да тужилац има код истог суда више парница са истоврсним чињеничним стањем и правним основом. Једино у том случају би првостепени суд био овлашћен да евентуално и поред успеха у текућој парници одбије захтев за накнаду трошкова, јер би тужилац у случају такозваног „цепања потраживања“ злоупотребио право и поступио супротно начелу савесности и поштења из члана 9. ЗПП у вези члана 12. ЗОО.

Несавесно поступа она странка ако из истог чињеничног стања и по истом правном основу потраживање раздваја на више делова и тиме другој странци свесно проузрокује неразумно високе трошкове. Али као што је истакнуто, тужена није истакла приговор да тужилац води више спорова ради наплате накнаде односно да је у поступку у којем је потраживао новчану накнаду за случај незапослности могао да потражује и доприносе за ПИО и да поступа несавесно, односно врши злоупотребу права, па одбијање захтева за накнаду трошкова или евентуално смањење из истакнутих разлога у овој парници није могуће.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 12.000,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Сл. гласник РС“ бр. 121/12).

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**